

EVALUACE AKČNÍHO PLÁNU

strategického plánu fajnOVA CENTRUM
na období let 2022-2023

OBSAH

ÚVODEM K EVALUACI.....	- 3 -
DEFINICE, VÝZNAM A METODIKA EVALUACE	- 3 -
POČET OBYVATEL A CIZINCŮ V MĚSTSKÉM OBVODU	- 5 -
MÍRA NAPLNĚNÍ AKČNÍHO PLÁNU – PROJEKTY/AKTIVITY.....	- 6 -
STRATEGICKÝ CÍL 1: POSÍLENÍ ROLE A FUNKCE OBVODU JAKO CENTRA MĚSTA A REGIONU.....	- 7 -
STRATEGICKÝ CÍL 2: ATRAKTIVNÍ BYDLENÍ A ZVÝŠENÍ KVALITY ŽIVOTA	- 9 -
STRATEGICKÝ CÍL 3: PRVOTŘÍDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A UŽŠÍ ZAPOJENÍ KOMUNIT DO ROZVOJE.....	- 11 -
STRATEGICKÝ CÍL 4: MĚSTSKÝ OBVOD JAKO PARTNER PRO SPOLUPRÁCI.....	- 13 -
POUŽITÁ LITERATURA A ODKAZY NA ZDROJE	- 15 -
SEZNAM ZKRATEK	- 15 -

AUTOR EVALUACE

- Mgr. Alexandr Nováček, Ph.D.
 - Odborný asistent, Ostravská univerzita
 - E-mail: alexandr.novacek@osu.cz
 - Tel.: +420 776 878 776

ÚVODEM K EVALUACI

Předložený dokument si klade za cíl zhodnotit naplňování akčního plánu strategického plánu fajnOVA CENTRUM na období let 2022-2023. Hlavní smysl evaluace spočíval v získání informací, poznatků, a především ponaučení pro přípravu a zejména implementaci nového akčního plánu na následující období.

Definice, význam a metodika evaluace

Evaluace je systematické a hloubkové posouzení kvality a hodnoty určitého tématu, projektu, procesu, instituce, politiky nebo programu. Zpravidla se vztahuje k tzv. programové evaluaci jako sociálně-vědní aktivitě zaměřené na sběr, analýzu, interpretaci, syntézu a sdělování informací o činnosti a efektivitě veřejných politik a programů [1]. Evaluace se zakládá na podrobném sběru informací a na jejich expertním zpracování s cílem získat spolehlivé podklady pro případná (politická) rozhodnutí. Výsledky evaluace by se měly dále komunikovat a sloužit jako zdroj ponaučení [2]. Evaluace je významným kontrolním nástrojem při nakládání s finančními prostředky nejen z veřejných zdrojů a může poukázat na to, která opatření fungují a která ne. Pro naplnění cíle evaluace je v samotném strategickém plánu stanoveno, že je doporučováno při evaluaci sledovat následující indikátory:

1. Míra splnění ročního akčního plánu – počet realizovaných či připravených projektů,
2. Počet pracovníků (respektive počet FTE – full time equivalent) úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz vyčleněných na realizaci strategického plánu – pracovníci zodpovědní za jeho realizaci, přípravu projektů a dotačních žádostí, realizaci projektů,
3. Roční výše rozpočtů na externí služby v oblasti strategického plánování – analýzy, studie, marketing, propagace apod.
4. Výše finančních prostředků vynaložených na projekty naplňující strategické cíle,
5. Počet obyvatel a cizinců s bydlištěm v MOaP,
6. Počet obyvatel v historickém jádru,
7. Věkové složení obyvatelstva s bydlištěm v MOaP.

V této evaluaci akčního plánu je toto doporučení následováno pouze indikativně, a to z následujících důvodů:

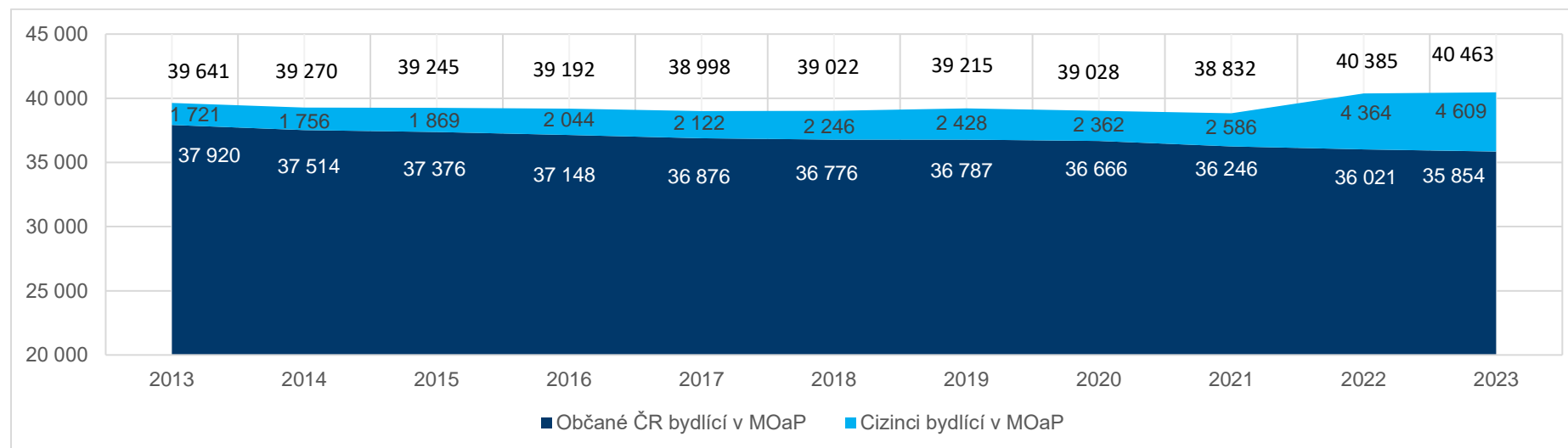
- I. Evaluovaný akční plán byl „prvotní“ - městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz si na něm měl problematiku akčního plánování „vyzkoušet“ a „osvojit si ji“. Celé strategické a návazné akční plánování je stále v procesu zavádění.
- II. Oproti původním předpokladům městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz s realizačním týmem, který strategický a akční plán připravoval, dále intenzivně spolupracuje. Samotný strategický plán byl již dvakrát aktualizován.

- III. Ve sledovaném období došlo k významným populačním změnám, jejichž trvanlivost je nejistá. Tyto populační změny byly dány Ruskou válkou na Ukrajině, což přispělo k nárůstu počtu obyvatel městského obvodu. Demografické indikátory jsou tedy na nějakou dobu „zkresleny“ a vyplatí se je sledovat pouze v omezeném rozsahu.

Z těchto důvodů se oproti doporučení evaluace zabývá pouze body 1 a 5 – ostatní lze pro tento konkrétní akční plán hodnotit jako nerelevantní.

POČET OBYVATEL A CIZINCŮ V MĚSTSKÉM OBVODU

Vývoj počtu obyvatel a cizinců v městském obvodu vykazoval pozitivní růstový trend ve sledovaném období let 2022-2023. Počet žijících na území městského obvodu MOaP oproti roku 2021 narostl do konce roku 2023 o 1 631. Tento nárůst však byl tažen přírůstkem o 2 023 cizinců, zároveň se počet obyvatel s českým občanstvím v daném období stále snižoval (- 392, viz následující tabulka).

Pozn.: Data zobrazují stav k 31.12. daného roku. Zdroj: [3]

MÍRA NAPLNĚNÍ AKČNÍHO PLÁNU – PROJEKTY/AKTIVITY

Zhodnocení naplnění jednotlivých aktivit a projektů obsažených v akčním plánu byla realizována na základě schůzek se zástupci dotčených odborů ÚMOB MOaP za přítomnosti místostarosty v jehož gesci je strategické plánování, projektové manažerky a vedoucí odboru strategického rozvoje, školství a volnočasových aktivit.

Pro zhodnocení byla stanovena jednoduchá kategorizace:

- SPLNĚNO – projekt/aktivita byla prokazatelně realizována
- ČÁSTEČNĚ SPLNĚNO – projekt/aktivita byla realizována v neúplném rozsahu
- V ŘEŠENÍ – projekt/aktivita je v současnosti řešena
- NESPLNĚNO – projekt/aktivitu se nepodařilo realizovat

Míru naplněnosti jednotlivých priorit zobrazuje následující tabulka. Výčet a hodnocení projektů/aktivit lze nalézt na následujících stranách.

Priority / Hodnocení	splněno	částečně splněno	v řešení	nesplněno
Priorita 1: Posílení role a funkce obvodu jako centra města a regionu	2	2	3	1
Priorita 2: Atraktivní bydlení a zvýšení kvality života	9	2	0	0
Priorita 3: Prvotřídní vzdělávání a užší zapojení komunit do rozvoje	3	0	3	1
Priorita 4: Městský obvod jako partner pro spolupráci	6	2	0	1
Celkem projektů/aktivit	11	6	6	3

STRATEGICKÝ CÍL 1: POSÍLENÍ ROLE A FUNKCE OBVODU JAKO CENTRA MĚSTA A REGIONU

Cílem je zvýšit atraktivitu a vitalitu historického jádra a celého centra města Ostravy. Pro dosažení tohoto cíle bude aktivně podporována oblast kultury, jakož i sektory maloobchodu a služeb. Funkční veřejný prostor a pestrá dopravní nabídka napomohou k tomu, že funkce centra nebudou jen prostým součtem, ale součinem poskytující unikátní pozici městského obvodu v regionu. Tento strategický cíl dále rozvíjí prioritu A – Metropole regionu strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy na období 2017-2023 a jeho strategické cíle Propojit město uvnitř i se světem a strategického cíle Oživit historické centrum města.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Rozšíření nabídky prostor pro předzahrádky a zjednodušení a zrychlení povolovacího procesu	smyslem aktivity je rozšířit množství prostor vhodných pro předzahrádky provozovatelů gastronomických služeb a celkově zjednodušit a zrychlit proces udělování povolení k jejich umístění	částečně splněno	OM + OIMH + OSŘP	Proběhla optimalizace procesu povolovacího procesu. Proces je však potřeba lépe popsat skrze manuál (viz níže).
Manuál záboru veřejných prostranství	vytvoření srozumitelného a jednoduchého manuálu pro zástupce místních komunit, kteří chtějí realizovat své aktivity ve veřejném prostoru. Vyvěšení na internetové stránky, Facebookový profil a další komunikační kanály městského obvodu	částečně splněno	OM + OS + OIMH + OSŘP	Manuál je v řešení a bude umístěn na webu městského obvodu.
Freetime zóna na Ostrčilce pro všechny děti	vítězný projekt participativního rozpočtu – úprava prostoru před vstupem do ZŠ a MŠO, Ostrčilova – malované herní prvky, nový mobiliář, zeleň	splněno	OŠR + OIMH	Projekt byl úspěšně realizován.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Spolupráce s Refill	intenzivnější spolupráce s Refill, zjednodušení podmínek dočasného využití ze strany úřadu městského obvodu	splněno	OSDF	Proběhla schůzka se zástupci Refill, který je však v současnosti v útlumu. Na straně MOaP byly upraveny zásady týkající se nebytových prostor.
Kulatý stůl s podnikateli	realizace pravidelného setkávání s místními podnikateli, navazování partnerství, sběr podnětů	nesplněno	OS + OSDF	Projekt nebyl realizován. V současnosti se hledá jeho řešení.
Oživení CKV	nastavení nového programu CKV, hledání nových cílových skupin	v řešení	CKV + OŠR	Proběhly významné změny na straně CKV. Proces však pokračuje.
Vytvoření vícejazyčného orientačního systému	revize a aktualizace orientačního systému pro návštěvníky v MOaP, jeho rozšíření o další cizí jazyk/y a celkový redesign	v řešení	OM + OS + OIMH	U projektu je nutné, aby jej realizovalo SMO. Proběhla úvodní setkání.
Koncepce mobiliáře MOaP	vytvoření koncepce o vhodných materiálech a typech mobiliáře pro jednotlivé části městského obvodu a její postupné naplňování	v řešení	MAPPA + OIMH	U projektu je nutné, aby jej realizovala MAPPA. Proběhla úvodní setkání.

STRATEGICKÝ CÍL 2: ATRAKTIVNÍ BYDLENÍ A ZVÝŠENÍ KVALITY ŽIVOTA

Tento cíl má zajistit, že v městském obvodu bude dostatek kvalitního a dostupného bydlení pro všechny generace. Městským odvodem vlastněné byty jsou aktivem, z něhož profituje jak majitel, tak nájemníci. Vysoká kvalita života činí z obvodu dobrou adresu, která přitahuje nové obyvatele na jeho území. Městský obvod bude naplňovat parametry „města krátkých vzdáleností“.

Tento strategický cíl dále rozvíjí prioritu A – Metropole regionu strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy na období 2017-2023, zejména jeho strategický cíl Oživit historické centrum města. Dále navazuje zejména na prioritu C – Zdravé město a jeho strategický cíl Kultivovat prostředí pro život všech generací a na strategický cíl Přiblížit město přírodě.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Regenerace sídliště Šalamouna	realizace 6. etapy, část B – nový mobiliář, povrchy, zeleň atd.	splněno	OIMH	Regenerace sídliště Šalamouna I. etapa je hotová, II. etapa bude pokračovat do roku 2025.
Workoutové hřiště na ulici Gen. Píky	vybudování nového workoutového hřiště na sídlišti Fifejdy II v blízkosti ZŠO, Gen. Píky	splněno	OIMH	Projekt byl realizován.
Relax zóna v Komenského sadech	vítězný projekt participativního rozpočtu – houpací sítě a mlžítka v Komenského sadech	splněno	OŠR + OIMH	Projekt byl realizován.
Houpačka pro hendikepované	vítězný projekt participativního rozpočtu – doplnění Dětského ráje II o houpačku pro hendikepované děti	splněno	OŠR + OIMH	Projekt byl realizován.
Na kole a pěšky do škol	projekt poběží v rámci rodinné politiky SMO, cílem projektu je zlepšení podmínek pro děti při cestě do škol	částečně splněno	SMO + OŠR + OS	Proběhly pilotní aktivity projektu, např. instalace cykloboxů u škol.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Narovnání pravidel v oblasti bydlení pro cizince	úprava systému přidělování parkovacích karet, umožnění pronájmu nemovitostí pro cizince ze zemí mimo EU	částečně splněno	OSDF + SMO	Problematiku systému přidělování parkovacích karet pro cizince musí vyřešit SMO. Pronájem nemovitostí byl umožněn.
Pokračující rekonstrukce bytových domů	např. Jungmannova 7, Fügnerova 6 a 20, U Tiskárny 2, Tolstého 12, Úprkova 18, Orebitská 19, Dobrovského 31 a 33	splněno	OSDF + OIMH + OŠR	Vyjmenované nemovitosti byly rekonstruovány. Další se budou realizovat v následujícím období. Přistupuje se ke komplexnějším opravám.
Revitalizace zeleně v sadu B. Němcové - I. etapa	realizace I. etapy – postupná obnova dřevin, doplnění keřů, záhonů i mobiliáře	splněno	OIMH	Projekt byl realizován.
Regenerace sídliště Fifejdy II	realizace XII. (2022) a IV. (2023) etapy – nový mobiliář, povrchy, zeleň atd.	splněno	OŠR + OIMH	Projekt byl realizován.
Nákup vybavení a osobního automobilu pro sociální služby	nový elektromobil pro sociální služby a dále nové vybavení pro sociální služby ÚMOB MOaP – polohovatelná lůžka atd.	splněno	OŠR + OSV + OIMH	Projekt byl realizován.
Discgolfové hřiště na ulici Hornopolní	vybudování 9 košového discgolfového hřiště na ulici Hornopolní (2 etapy realizace)	splněno	OŠR + OIMH	Projekt byl realizován.

STRATEGICKÝ CÍL 3: PRVOTŘÍDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A UŽŠÍ ZAPOJENÍ KOMUNIT DO ROZVOJE

Hlavním smyslem tohoto cíle je vytvořit takové podmínky v městském obvodu, aby se na jeho území nacházelo prvotřídní vzdělávání, které pomůže překlenout současné problémy městského obvodu a zároveň bude zrcadlit potřeby budoucnosti. V rámci cíle se počítá také s rozvojem místních komunit tak, aby byly naplňovány jejich různorodé potřeby. V konkrétní rovině budou komunity zapojovány do rozvoje městského obvodu a kultivace místního prostředí.

Tento strategický cíl dále rozvíjí prioritu B – Bohatství v lidech strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy na období 2017-2023 a jeho strategické cíle Být centrem prvotřídního vzdělávání a Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Studie organizace školního stravování	studie k organizaci školního stravování pro školy obvodu	splněno	OŠR	Projekt byl realizován.
Participativní rozpočty pro ZŠ	participativní rozpočty na všech 8 ZŠ městského obvodu	splněno	OŠR	Projekt byl realizován.
Žakovský parlament obvodu	cílem projektu je propojit jednotlivé žakovské parlamenty ZŠ v městském obvodu a zapojit je do jeho rozvoje	nesplněno	OŠR + OS	Projekt nebyl realizován. Proběhla úvodní setkání a zvažuje se do budoucna jeho možná podoba.
Adoptuj plácek	umožnění pronájmu či adoptování volných prostor v městském obvodu místním obyvatelům s cílem zlepšení jejich podoby	v řešení	OM + OŠR + OIMH	Projekt nebyl realizován. Zvažuje se do budoucna jeho možná podoba.
Zapojení místní komunity v Přívoze do budování volnočasové infrastruktury	zapojení obyvatel Přívozu do plánování, budování a údržby vybraného prostoru – pilotní projekt	splněno	OŠR	Pilotně proběhlo zapojení místních obyvatel skrze definování vítězného projektu participativního rozpočtu Náš obvod na ulici Jílová.
Bezbariérová MŠO, Hornická	zajištění bezbariérovosti na MŠO, Hornická	v řešení	OŠR + OIMH	Projekt je aktuálně realizován.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Pokročilé metody ve vzdělávání na vybraných ZŠ městského obvodu MOaP	zvýšení kvality vzdělávání prostřednictvím modernizace infrastruktur škol pro výuku na ZŠO, Gen. Píky, ZŠO, Nádražní a ZŠO, Zelená	v řešení	OŠR + OIMH	Očekává se dokončení projektu v roce 2025.

STRATEGICKÝ CÍL 4: MĚSTSKÝ OBVOD JAKO PARTNER PRO SPOLUPRÁCI

V rámci tohoto cíle je snahou dosáhnout takového stavu, kdy městský obvod bude vnímán jako vhodné místo pro investice soukromého sektoru a zároveň, kde budou místní občané mít možnost snadno komunikovat s úřadem městského obvodu a jeho vedením. Nezbytnou součástí cíle je i posilování spolupráce úřadu městského obvodu a vedení městského obvodu na projektech ostatních aktérů a zlepšení jeho absorpčních, a plánovacích realizačních kapacit.

Tento strategický cíl dále rozvíjí prioritu B – Bohatství v lidech strategického plánu rozvoje statutárního města Ostravy na období 2017-2023 a jeho strategický cíl Zlepšit prostředí pro podnikání. Rovněž však vytváří prostředí pro realizaci strategického plánování v městském obvodě a otevírá dveře spolupráci s dalšími místními aktéry.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Optimalizace komunikace městského obvodu na sociálních sítích	školení zodpovědných pracovníků za komunikaci, hledání nových formátů komunikace na internetu	splněno	OS	Projekt byl realizován. Mob nově využívá Instagram, má vlastní vizuál.
Zvýšení počtu pracovníků úřadu městského obvodu pro naplňování strategického plánu	pro úspěšnou realizaci strategického plánu fajnOVA CENTRUM je potřeba zvýšit počet pracovníků jednotlivých odborů zapojených do naplňování strategie	nesplněno	TAJ	Proběhl průzkum potřeb odborů. Naplňování akčního plánu a strategického plánu však stále naráží na omezené personální kapacity.
Vzdělávání vedoucích pracovníků odborů úřadu městského obvodu	cílem je zlepšit řídicí, komunikační a absorpční kapacity úřadu městského obvodu	splněno	TAJ	Probíhají nové aktivity v této oblasti.
Systematická evidence dat úřadu městského obvodu	archivace dat pro pozdější využití v plánování rozvoje	splněno	OŠR + OVV	Archivace dat probíhá.
Zapojení do mezinárodních projektů spolupráce	vhodné je vyhledávat projekty, které městskému obvodu pomohou v jeho rozvoji	splněno	OŠR	ÚMOb MOaP je partnerem několika nových výzkumných projektů.

Název projektu / aktivity	Popis projektu / aktivity	Hodnocení	Nositel	Komentář
Navigační systém radnice MOaP a její vnitřní design	zlepšení navigačního systému radnice, odstranění nevhodných prvků rušících historický interiér	částečně splněno	OVV	Proběhla I. fáze. Další fáze budou následovat.
Nové pracoviště OSV, oddělení sociálních služeb – Tyršova 1761/14	vybudování zcela nového zázemí pro pečovatelskou službu odboru sociálních věcí ÚMOb MOaP (odstěhuje se z Nádražní 110)	splněno	OSV + OIMH	Projekt byl realizován.
Vznik projektových podkladů a koncepčních plánů pro budoucí projekty	cílem je průběžné vytváření projektových a koncepčních plánů využitelných pro budoucí projekty	splněno	OIMH + OŠR	Řada projektů je v zásobníku a čeká na realizaci. Nutné je však do budoucna navýšit jejich diverzitu.
Zpracování opatření vyplývajících ze strategického plánu fajnova CENTRUM do studie statické dopravy SMO	zajistit zpracování opatření vyplývajících ze strategického plánu fajnova do studie statické dopravy SMO či obdobného koncepčního dokumentu	částečně splněno	OŠR	Opatření zohledněna v Koncepci walkability SMO a Koncepci rodinné politiky SMO.

POUŽITÁ LITERATURA A ODKAZY NA ZDROJE

- [1] ROSSI, P. a kol. (2004): Evaluation: A Systematic Approach. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. ISBN 9780761908944.
- [2] RICHTER, R. (2007): Evaluation als Instrument der Kulturpolitik auf kommunaler Ebene. Richter Beratung.
- [3] MOaP (2023): Počet obyvatel. Dostupné z: https://1url.cz/@pocet_obyvatel_moap

SEZNAM ZKRATEK

angl.	Anglicky	OM	Odbor majetkový
atd.	A tak dále	OS	Oddělení starosty
CKV	Centrum kultury a vzdělávání	OSV	Odbor sociálních věcí
DOV	Dolní oblast Vítkovice	OSDF	Odbor správy domovního fondu
DPO	Dopravní podnik Ostrava	OŠR	Odbor strat. rozvoje, školství a volnočasových aktivit
EU	Evropská unie	OVV	Odbor vnitřních věcí
IBC	Integrované bezpečnostní centrum	P+R	Zaparkuj a jeď MHD (<i>angl. Park and Ride</i>)
IDS	Integrovaný dopravní systém	ŘSD ČR	Ředitelství silnic a dálnic České republiky
IROP	Integrovaný regionální operační program	SFPI	Státní fond podpory investic
ITI	Integrované územní investice	SMO	Statutární město Ostrava
Kč	Koruna česká	soc.	Sociální
MAPPA	Městský ateliér prostorového plánování a architektury	SSZ	Světelné signalizační zařízení
MHD	Městská hromadní doprava	TAJ	Tajemník úřadu
MNO	Městská nemocnice Ostrava	tis.	Tisíc
MOaP	Moravská Ostrava a Přívoz	tzv.	Takzvaný, takzvaně
MSK	Moravskoslezský kraj	ul.	Ulice
MŠO	Mateřská škola Ostrava	ÚMOB	Úřad městského obvodu
n.a.	Nedostupné (<i>angl. not available</i>)	ZŠ	Základní škola
např.	Například	ZŠO	Základní škola Ostrava
NDM	Národní divadlo moravskoslezské	žel.	Železniční
OIMH	Odbor investic a místního hospodářství		